

Vår saksbehandler: Avdeling for fagopplæring, Stine
Viddal Øi

Vår dato:
11.05.2018
Vår
referanse:
2018/12979

Deres dato:
Deres
referanse:

Referat fra ekstraordinært rådsmøte tirsdag 24. april – møte 2/2018

Sted: Utdanningsdirektoratet, Oslo
Kl. 10.00-16.00

	Fra arbeidstakersiden	Fra arbeidsgiversiden
Deltakere	Håvard Galtestad, YS Maren Alexandra Gulliksrud, Handel og Kontor Christian Danielsen, Fagforbundet	Runar Karlsen, NHO Service og Handel Frode Vikhals Fagermo, KS Anne Røvik Hegdahl, Virke Leif Aasum, Spekter
	Fra skoleverket/skoleeier	Andre organisasjoner
	Erik Lysenstøen, Utdanningsforbundet Solveig Eldegard, Utdanningsforbundet Jørund Bjølverud, Skolenes landsforbund Jan Tvedt, KS Heidi Tveide, KS (vara)	Philip Vogsted, Elevorganisasjonen (vara) Charles Galaasen og Elise Hannestad, SOTIN/Oplæringskontorene (sak 13)
	Forfall	Utdanningsdirektoratet
	Madeleine Fallang, Elevorganisasjonen (vara møtt) Tove Karlsrud, KS (vara møtt) Marit Nilsen, Norsk Arbeidsmandsforbund (vara kunne ikke møte) Janicke Stople, NHO Transport (vara kunne ikke møte) Peter Hansen, Norsk Transportarbeiderforbund (vara ikke møtt)	Stine Viddal Øi Hatice Bunsoon (lærling)

Dagsorden for ekstraordinært møte i Faglig råd for service og samferdsel 2/2018

Sak 10.2.18 Godkjenning av innkalling og dagsorden, og referat fra forrige møte

Sak 11.2.18 Brev til Utdanningsdirektoratet vedrørende saksbehandling og beslutninger knyttet til ny yrkesfaglig tilbudsstruktur

Sak 12.2.18 Innspill til medlemmer i midlertidige grupper

Sak 13.2.18 Involvering i arbeidet med sentralt innhold i logistikk- og yrkessjåførfaget

Sak 14.2.18 Fylkesbesøk i 2018

Sak 15.2.18 Innstillinger av varaer i klagenemnda for sikkerhetsfaget

Sak 16.2.18 Orienteringssaker

Sak 17.2.18 Eventuelt

Sak 18.2.18 Forslag til dagsorden på neste rådsmøte

Sak 10.2.18 Godkjenning av innkalling og dagsorden, og referat fra forrige møte

Noen utfordringer for enkelte med å finne saksdokumenter i kalenderinnkallingen. Fagansvarlig fortsetter etter enighet i rådet å sende ut saksdokumenter med kalenderinnkallingen, mens rådsmedlemmene kan ta kontakt ved problemer.

FAGLIG RÅD FOR SERVICE OG SAMFERDSEL

Schweigaards gate 15 B, Postboks 9359 Grønland, 0135 Oslo, telefon: +47 23 30 12 00

e-post: post@utdanningsdirektoratet.no, internett <http://www.udir.no/Spesielt-for/Fag-og-yrkesopplaring/Faglige-rad/>

Vedtak:

Dagsorden og referat godkjent.

Sak 11.2.18 Brev til Utdanningsdirektoratet vedrørende saksbehandling og beslutninger knyttet til ny yrkesfaglig tilbudsstruktur v/Christian Danielsen

Arbeidsutvalget mener at faglig råd for service og samferdsel bør uttale seg om arbeid med ny yrkesfaglig tilbudsstruktur og samarbeidet med Utdanningsdirektoratet. Det foreligger utfordringer knyttet til sentralt innhold i læreplaner og oppnevning av midlertidige arbeidsgrupper.

Brevet kan inneholde følgende punkter:

- Bekymring vedr. opprettelse av midlertidige grupper
- Avbestilling av oppdrag knyttet til sentralt innholdet i læreplaner
- Knappe tidsfrister
- Manglende kommunikasjon med faglig råd vedr. framgang i læreplanarbeidet

Utkast til brev ble ettersendt før rådsmøtet. Christian Danielsen innledet. Enighet i rådet om at det er knappe tidsfrister og at det har vært mye uklar informasjon fra Udir i tilknytning til læreplanarbeid og arbeid med beskrivelse av sentralt innhold i lærefagene.

Han viste videre til Retningslinjer for samarbeid der det står at «I arbeidet med utvikling av nye læreplaner og i arbeidet med revidering av læreplaner på Vg3 skal de faglige rådene ha avgjørende innflytelse på det faglige innholdet». Dette legger et ansvar både hos faglig råd og Udir.

Det ble en diskusjon rundt hvorvidt rådet sitter med kompetanse innenfor IKT og medieproduksjon. Delte meninger om hvorvidt rådet selv kunne forvaltet oppgavene til de midlertidige gruppene. Blant innspillene som kom:

- Viktig med forankring av de nye lærefagene, særlig innen mediefagene.
- Nødvendig med et nytt faglig råd da rådet ikke har denne kompetansen, og faglig råd for medier og kommunikasjon er lagt ned.
- For IKT-servicefaget er arbeidstakersiden ivaretatt gjennom Fagforbundet, særlig i offentlig sektor der organisasjonsgraden er høy.
- Rådet har vært avhengige av å hente inn ekstern kompetanse innen IKT. Samtidig er det rom for å hente inn ekstern kompetanse i tråd med retningslinjene.
- Forslag om å endre vektleggingen av samarbeid med andre faglige råd til å vektlegge samarbeid med eksterne aktører.

Andre innspill:

- Bedre løsning ved for kort tid ville vært at rådet skulle forvaltet lærefagene frem til nye råd er opprettet
- Rådets anbefalinger innenfor transport- og logistikkfagene er ikke ivaretatt i den besluttede tilbudsstrukturen
- Uttrykt bekymring for at rådet får for liten innflytelse
- Viktig at rådsmedlemmene får delta i de midlertidige gruppene

Vedtak

Utkastet godkjent med endringer utført i rådsmøtet. Fagansvarlig sender brevet til Udir.

Sak 12.2.18 Innspill til medlemmer i midlertidige grupper

Utdanningsdirektoratet vil opprette midlertidige grupper, én for hvert av de fire nye utdanningsprogrammene, som skal virke frem til oppnevning av nye faglige råd høsten 2018.

Rådet bes om å komme med forslag til medlemmer til følgende to grupper:

1. Gruppe for salg, service og reiseliv
2. Gruppe for IKT og medieproduksjon

En liknende henvendelse er også sendt til hovedorganisasjonene.

Forslagene sendes til fagansvarlig innen 2. mai 2018.

Innspill under diskusjon:

- Spørsmål rundt dialog mellom de faglige rådene og de midlertidige gruppene. Men dette vil kunne ivaretas dersom rådsmedlemmer inngår i gruppene.
- Uklarhet rundt hvordan gruppene skal settes sammen. Relativt åpent i bestillingen fra Udir. Godt samarbeid mellom medlemmene i gruppen og partene i arbeidslivet er viktig.
- Rekkefølgen i læreplanarbeidet blir viktig. Rådet skal ha avgjørende innflytelse på Vg3, men når føringer og innhold i læreplanene på Vg1 og Vg2 er satt vil det styre Vg3-læreplanen.
- Rådet må ta eierskap til disse gruppene, særlig til gruppen for salg, service og reiseliv.
- Rådet har kompetanse innenfor alle fagene innenfor utdanningsprogrammet for salg, service og reiseliv, men kanskje minst kompetanse innen reiseliv.
- Etterspør fagkompetanse, men rådsmedlemmene er ikke nødvendigvis fagpersoner. Derimot har rådsmedlemmene tilgang på fagnettverk som de representerer.
- Medlemmene i KS vil bli enige om hvordan medlemmene skal fordeles, og komme med en samlet vurdering i etterkant av rådsmøtet.
- Elevorganisasjonen foreslår antakelig medlemmer inn i begge gruppene.
- Christian Danielsen ønsker å spilles inn både i gruppen for Salg, service og reiseliv, og for IKT og medieproduksjon.
- Rådsmedlemmene bør ta kontakt med sine organisasjoner, for å sikre at andre relevante underorganisasjoner er med (eks. NHO: Abelia, Nelfo og NHO Reiseliv).

Vedtak

Rådet foreslår samtlige rådsmedlemmer, utenom de seks representantene i arbeidsgruppen for yrkessjåførfaget inn i de midlertidige gruppene.

Rådet sender innspill og tilbakemeldinger til fagansvarlig innen klokka 12:00 fredag 27. april. Fagansvarlig sender ut en samlet oversikt til rådet i løpet av fredagen. Rådsmedlemmene kan gi ytterligere innspill innen onsdag 2. mai klokka 10.00. AU foretar en endelig godkjenning av lista.

Sak 13.2.18 Involvering i arbeidet med sentralt innhold i logistikk- og yrkessjåførfaget

I et brev sendt fra Udir 6. april 2018 fikk Faglig råd for teknikk og industriell produksjon (FRTIP) i oppdrag å levere beskrivelser av det sentrale innholdet i lærefagene, inkludert logistikk- og yrkessjåførfaget. FRTIP er mottakende råd for disse fagene i den nye tilbudsstrukturen som er besluttet fra skoleåret 2020/21. Det er FRTIPs organisering som er førende for arbeidet med beskrivelsen av fagene de har ansvaret for. Siden fagene per i dag ikke er representert i FRTIP må rådet innhente kompetanse fra FRSS for å sikre at kompetansen i fagene ivaretas.

Erik Lysenstøen og Christian Danielsen fra FRSS deltok på FRTIPs rådsmøte 4. april 2018. Der ble FRTIPs organisering av arbeidet med å beskrive det sentrale innholdet i lærefagene besluttet. Se vedlegg. I rådsmøtet spilte Erik Lysenstøen inn navnene til flere av rådsmedlemmene i FRSS som har fått i oppdrag å finne *fagpersoner* til arbeidet med yrkessjåfør- og logistikkfaget.

FRTIP har videre bedt FRSS om å komme med forslag til et rådsmedlem som kan lede FRTIPs arbeidsgruppe for Vg2 transport og logistikk sammen med Tone Belsby fra FRTIP. Arbeidsgruppen for yrkessjåførfaget har foreslått Leif Aasum.

Lederen av arbeidsgruppen skal:

- Delta på workshop 22. mai og bistå fagpersonene
- Utarbeide den samlede teksten om samfunnsperspektiv som skal gjelde for lærefagene innen Vg2-området lederen har ansvar for

Flere representanter i arbeidsgruppen for yrkessjåførfaget har uttrykt et behov for å diskutere samarbeidet mellom FRTIP og FRSS nærmere.

Introduksjon av SOTIN. Fagansvarlig ettersender presentasjonen.

Noen utfordringer som ble nevnt under presentasjonen:

- Viktig med kryssløp fra utdanningsprogrammet for salg, service og reiseliv til transport og logistikk.
- Det er utfordringer knyttet til kapasiteten på førerkortopplæring for yrkessjåførlæringer. Blant annet på landslinjene. Ut fra prognoser så langt så vil mange søkere til lære plass i yrkessjåførfaget stå uten tilbud høsten 2018. Presset er størst på Østlandet, Trøndelag og i Nord-Norge.
- Innspill fra KS: Opplever et krysspress. Mange voksne og minoritetspråklige er interessert i yrkessjåførfaget, men tilskuddene til fylkeskommunene er lavere enn kostnadene.
- Utfordring at lærlingene må vente et halvt år før oppstart. Flere som heller får en annen jobb i mellomtiden og faller fra.

Spørsmål til SOTIN: *hva bør vi legge vekt på i overgang fra SS til TIP?*

- Hvordan få plass til transport og logistikk i Vg1? Utfordringer knyttet til å bli mindre synlige blant flere fag, men samtidig har fagene vært i en lignende situasjon før. Sliter med rekrutteringen fra Vg1 Service og samferdsel
- Persontransport
- Helse- og serviceperspektivet
- Geografisk kompetanse
- Sikkerhet
- Kunnskap om ny teknologi
- Tydeligere læreplaner, særlig innen yrkessjåførfaget

SOTIN ønsker å bli involvert i den videre prosessen.

Kort diskusjon i rådet om samarbeidet med FRTIP. Dette samarbeidet må rådet følge opp videre overfor FRTIP.

Vedtak

Leif Aasum er leder for arbeidsgruppen for Vg2 transport og logistikk. Hele arbeidsgruppen for yrkessjåførfaget inngår i arbeidsgruppen. Representanter fra FRSS deltar i FRTIPs rådsmøte 23. mai. Leif følger opp overfor FRTIP, og AU utformer et brev om det videre samarbeidet.

Sak 14.2.18 Fylkesbesøk i 2018

FRSS fikk 7. februar 2018 innvilget sin søknad om fylkesbesøk til Hedmark fylkeskommune. Fylkesbesøket er planlagt gjennomført 4-6. juni 2018. Endelig program og innhold for besøket er ikke fastsatt, men i søknaden kom rådet med en del forslag, ønsker og begrunnelser knyttet til besøket. Særlig var deler av begrunnelsen for å besøke Hedmark fylkeskommune knyttet til et ønske om å besøke landslinjen for yrkessjåførutdanningen på Solør VGS.

Rådene kan ifølge retningslinjene søke om å gjennomføre ett fylkesbesøk i året. Hensikten med fylkesbesøk er dialog mellom rådene og fylkeskommunene om utfordringer i utdanningsprogrammet. Rådsmedlemmer, fylkeskommunen, andre involverte aktører og Udir legger inn mye ressurser i et fylkesbesøk. Det bør derfor vektlegges at besøket skal ha relevans for videre rådsarbeid.

Kran- og løfteoperasjonsfaget legges på samme Vg2 som logistikk- og yrkessjåførfaget i den nye tilbudsstrukturen. FRTIP har uttrykt at de ønsker samme ordninger for dette faget som for yrkessjåførfaget. Det vil derfor kunne være av interesse for FRTIP å besøke en landslinje for yrkessjåførutdanningen.

Tre forslag for fylkesbesøket som ikke er gjensidig utelukkende:

- Gjennomføre besøket til landslinjen ved Solør VGS, med representanter fra arbeidsgruppen i yrkessjåførfaget og representanter fra FRTIP
- Gjennomføre fylkesbesøket til Hedmark fylkeskommune 4-6. juni, men med endret innhold
- Avlyse fylkesbesøket

Christian Danielsen innledet og henstilte til at rådet var klar over potensielle endringer i tilbudsstruktur da søknaden ble sendt.

Innspill i diskusjonen:

- Antakelig mange av rådsmedlemmene som skal være med i videre rådsarbeid
- Går mye ressurser inn i et besøk. Må foreta et veivalg om hva rådet vil med besøket.
- Søknaden inneholder flere generelle temaer som kan være interessante uavhengig av struktur, og fylkesbesøket kan være en fin måte å øke kompetansen i rådet.
- Rådet kan tilpasse programmet så medlemmer fra FRTIP eksempelvis kan komme for å delta på opplegget på landslinjen den siste dagen. Med valgfri deltakelse på opplegget på landslinjen for medlemmene i FRSS.

Vedtak

Arbeidsutvalget utformer en invitasjon til medlemmer i FRTIP. Fagansvarlig undersøker hvorvidt dette kan gjennomføres innenfor rammene av søknaden.

Sak 15.2.18 Innstillinger av varaer i klagenemnda for sikkerhetsfaget

Viser til sak 4 i forrige rådsmøte, der rådet innstilte ett medlem og en vara til klagenemnda for sikkerhetsfaget. De opprinnelige medlemmene i klagenemnda har kommet med forslag til ytterligere to vararepresentanter. Per Øyvind Brynhildsvoll har kommet med to forslag til varaer som kan representere arbeidsgiversiden: Tore Roald og Frode Wiking H. Østlund. Leder Jon Norheim har uttrykt noe bekymring rundt sammensetningen av klagenemnda da to av medlemmene jobber i Securitas. Han har videre foreslått rådsmedlem Runar Karlsen som vara.

I Opplæringsloven § 12-6. Klagenemnd for fag- og sveineprøver står det at:

«Departementet nemner opp klagenemnder som er klageinstans for klager på vedtak om ikkje bestått fag- eller sveineprøve. Kvar nemnd skal ha tre medlemmer. To av medlemmene skal ha fagutdanning. Departementet fastset kven som skal vere leiar og nestleiar. Når det skal oppnemnast klagenemnder for fag- og sveineprøver, skal det faglege rådet for faget gi innstilling. Medlemmene med personlege vararepresentantar, blant anna leiar og nestleiar, blir oppnemnde for fire år om gongen.»

Udir ber rådet innstille to varaer. Runar Karlsen erklærte seg inhabil og forlot møtet.

Forslag i rådsmøtet om å innstille Runar Karlsen som vara for Jon Norheim, og velge én av de to foreslåtte kandidatene som vara for Per Øyvind Brynhildsvoll.

I diskusjonen kom følgende innspill.

- Uheldig om nemndene driver selvsupplering
- Flere hensyn å ta ved sammensetning av nemndene enn ren partssammensetning, eks. geografisk spredning og bedriftstilknytning. En stor andel av klagenemndsmedlemmene kommer eksempelvis fra Oslo. Disse faktorene kan ha en reell praktisk konsekvens i nemndsarbeidet.
- Det er to gode kandidater. Valget mellom de to kandidatene er i stor grad en avveining mellom fagbrev og spredning i bedriftstilknytning.
- Uryddige prosesser i Udir ved oppnevning av klagenemnder. Rådet kan vurdere å ha dette som en vedtakssak på et senere møte.

Vedtak

Innstillir Runar Karlsen som vara for Jon Norheim og Frode Wiking H. Østlund som vara for Per Øyvind Brynhildsvoll, gitt at det ikke er nødvendig at en av dem har fagbrev.

Fagansvarlig kontrollerer at nemnda vil være vedtaksdyktig og setter i motsatt fall saken opp på neste rådsmøte.

Sak 16.2.18 Orienteringssaker

- **Ny tilbudsstruktur for yrkesfaglige utdanningsprogram**

[Kunnskapsdepartementet har fastsatt endringer](#) i tilbudsstrukturen for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene etter at forslag om endringer har vært på offentlig høring. Endringene vil gjelde fra skoleåret 2020/21. [Dere kan lese mer om endringene her.](#)

- **Liedutvalget inviterer til innspillskonferanse**

Liedutvalget har fått i oppdrag å vurdere hvorvidt dagens modell for videregående opplæring fortsatt er den beste, eller om den bør fornyes. Utvalget skal i desember 2018 levere en delinnstilling om styrker og svakheter ved dagens tilbud. Høsten 2019 skal utvalget levere hovedinnstillingen med vurderinger og forslag til konkrete endringer i tilbud, organisering og ansvarsforhold i videregående opplæring.

Liedutvalget inviterer til innspillskonferanse 1. juni 2018. Frist for påmelding er 4. mai. [Påmelding til konferansen finner dere her.](#)

Det er gratis å delta på konferansen. Eventuelle reise og oppholdsutgifter må dekkes av organisasjonene.

- **Statistikk**

Nye søkertall for skoleåret 2018/19 ble publisert i mars, og statistikknotatet er oppdatert med disse. Fagansvarlig ettersender notatet til rådet. Udir har også publisert en [artikkel om hvordan karakterer og fravær påvirker muligheten til å få læreplass](#) på sine nettsider.

- **Kvalitetssikring av yrkesbeskrivelser på Utdanning.no**

Viser til bestilling sendt til faglig råd der Udir søker kontaktpersoner fra bransjene som kan bidra i kvalitetssikringsarbeidet for yrkesbeskrivelser på nettstedet [Utdanning.no](#). Innspill kan sendes til fagansvarlig, med frist 1. juni 2018.

Sak 17.2.18 Eventuelt

Sak 18.2.18 Forslag til dagsorden på neste rådsmøte

Neste ordinære rådsmøte er 23. mai 2018. AU oppfordrer rådet til å komme med ytterligere innspill til saker frem til neste planlagte AU-møte 2. mai 2018.